

Themapreek Focus 1.1. 'Jezus nodigt ons uit'

Johannes 1 vers 35-39

Ds. Michiel Vastenhout, 12 januari 2020

Gemeente van Christus,

Wat zoeken jullie? Waar zijn jullie naar op zoek?

Wij mensen zijn zoekers. Op zoek naar de juiste weg in het leven. Op zoek naar antwoorden op vragen die het leven ons stelt. Op zoek naar bevestiging. Op zoek naar iemand om de weg samen mee op te lopen. Op zoek...

Tienerjaren zijn jaren waarin je vaak zoekende bent. Er worden keuzes van je gevraagd, die bepalend kunnen zijn voor een heel groot deel van je leven. Studiekeuze, beroepskeuze. Wat later de keuze van een vriend of vriendin. Maar het zijn ook de jaren waarin je zoekend bent naar je identiteit. Wie ben ik eigenlijk? Wat maakt mij tot de mens die ik ben? Wat zijn m'n sterke kanten. En welke kanten van mij zijn minder prettig. Voor mezelf. Voor anderen om me heen. Het zijn de jaren ook waarin je daarom zoekt naar bevestiging. Naar houvast. Naar voorbeelden van anderen ook. Om je tegenaaf te zetten, zoals vaak tegen je ouders. Of om juist na te volgen, zoals een artiest, een vlogger.

Wat zoeken jullie? Wij mensen zijn zoekers. Dat zijn we als tiener. Dat blijven we eigenlijk altijd. De één meer dan de ander. Maar toch. Het leven blijkt complex, en stelt ons vragen. Wijzelf blijken knap complexe wezens te zijn. En we zoeken de weg. We zoeken antwoorden.

Wat zoeken jullie? Het zijn vanmorgen woorden van Jezus. Sterker nog: het zijn de allereerste woorden die Jezus spreekt in het evangelie van Johannes. Pas hier, in de verzen die we lazen, neemt Hij het woord. Opvallend! Reden om extra goed te luisteren naar wát Hij zegt. Zeker ook omdat dé naam waarmee Johannes tot nu toe over Jezus gesproken heeft 'Woord' is. 'In het begin was het Woord. Het Woord was bij God en het Woord was God. Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond.' Jezus heet het Woord. En daarom spitsen we de oren als Hij spreekt. En het eerste wat Hij vraagt is: Wat zoeken jullie?

Mooi is dat! Jezus is geïnteresseerd in waar je mee bezig bent. Wat jou bezig houdt. Dat blijkt hier van meet af aan. Wat zoeken jullie? De vraag wordt gesteld aan twee leerlingen van Johannes de Doper. Die treffen we aan bij de Jordaan, zijn werkplek. Zijn doopplek. De vorige dag heeft hij Jezus daar gezien, en prachtige dingen over hem gezegd. En nu, de volgende dag, staat hij daar weer. En het verhaal suggereert haast dat hij op de uitkijk staat. Vol verwachting! Zou Jezus opnieuw komen misschien? Je ziet hem om zich heen kijken. Turen. En dan,

ja! Hij ziet Jezus voorbij komen! Wandelen, staat er. Jezus is in de buurt. Dat lijkt toch geen toeval. Hij wandelt daar. En Johannes ziet hem, herhaalt wat hij de vorige dag ook had gezegd. 'Kijk! Daar is het lam van God!'

En deze woorden raken een snaar bij twee van zijn leerlingen. Ze horen hem dat zeggen, en besluiten Jezus achterna te gaan. Ze volgen hem, staat er. Maar het is nog wat aarzelend. Dit woord voor volgen betekent in de Bijbel vaak dat iemand leerling wil worden van een rabbi, van een rondreizende leraar. Alles wijst erop dat deze leerlingen van Johannes hun 'oude' meester achterlaten, en getroffen zijn door wat die zei over deze nieuwe man. Jezus. Het Lam van God! Wow!

Dat is mooi! Misschien herken je dat wel! Dat iemand je op het spoor van Jezus zet. Iets dat je aandacht trekt. Je hoort iets over hem. Misschien in de tekst van een lied. Misschien tijdens een ontmoeting met iemand. Misschien in de kerk. Misschien door een appje dat je krijgt. Een post op Instagram die je opvalt. Een video die gedeeld wordt. Van dat soort momenten zien we in de lezing uit de Bijbel vanmorgen een paar prachtige voorbeelden. Mensen worden op het spoor van Jezus gezet. Ze worden Woord-zoekers. Zoekers van het mensgeworden Woord, dat Jezus zelf is.

Zo ook deze twee. Maar het is aarzelend. En dat vind ik ook zo herkenbaar. Iemand anders kan nog zulke grote, zulke mooie woorden over Jezus delen, maar hem gaan volgen dat is nogal wat. Dan moet je toch echt een drempel over. Ik zie jullie ook wel aarzelen. Je blijft soms nog wat in je schulp. Sommigen denken erover na of ze belijdenis van het geloof willen doen. Mooi! En tegelijk zie ik ook de vragen soms in je ogen. Zou Hij echt zo de moeite waard zijn als die ander je heeft voorgehouden? Maar wat betekent dat dan voor mijn leven? Durf ik dat wel? Hem volgen? En heb ik daar wel tijd voor? Ik bedoel het niet vervelend, maar ik heb toch ook andere dingen te doen? Mag dat dan niet meer?

En hoe staat Jezus er zelf eigenlijk in? Zit die wel te wachten op mij?

Die twee leerlingen van Johannes, die gaan tóch. Aarzelend, maar toch. Wat ik mooi vind is dat ze samen gaan. Alleen is zo'n stap nóg lastiger te maken. Dat is in het geloof sowieso waar. Dat het helpt als je samen op kunt lopen. Met een vriend, een vriendin. Met je levenspartner. Met een familielid. Met een collega op het werk. Samen zien we die twee leerlingen achter Jezus aan gaan. En ja, wat doe je dan?

Nou, wat er gebeurt is dat Hij iets doet. Hij spreekt. Hij vraagt. Wat zoeken jullie? Dat vind ik zo bijzonder! Die vraag van Jezus opent een weg. Een toekomst. Een perspectief voor deze twee. En zo is het bij ontelbaren na hen ook gegaan. Het is Jezus zelf die onze grenzen doorbreekt. Onze aarzelingen te boven komt. Die twijfels wegneemt. Wat zoeken jullie?

Ja, wij mensen zijn zoekers. Naar de weg, naar antwoorden, naar bevestiging. Maar cruciaal bij al die zoektochten is of wij hetzelfde antwoord geven als deze twee leerlingen van Johannes. 'Meester, waar logeert u?' Een tegenvraag, die tegelijk een antwoord is. Want in feite zeggen ze: 'We zoeken U. We willen meer over U te weten komen. En dan is het zaak te weten waar we terecht kunnen. Dus waar verblijft U?'

Ben jij daarin geïnteresseerd? En u? Wil je meer over Jezus te weten komen? Juist als je op zoek bent naar de weg in je leven, naar antwoorden op de vragen die het leven stelt. Ben je op het spoor van Jezus gezet, en wil je daar ook naar handelen? Dan is het prachtig om vanmorgen te zien hoe Jezus omgaat met deze twee Woord-zoekers. Hij heeft hen namelijk al gezien. Daar zouden we zo overheen lezen. Maar dat zou niet verstandig zijn. Voordat Jezus zijn vraag stelt, heeft Hij zich naar hen omgedraaid en ziet Hij hen. Dat is cruciaal. Dat is de kernboodschap van het christelijke geloof. Dat Jezus zich naar ons mensen omdraait, en ons ziet. Het is een oermenselijk verlangen om gezien te worden. Zeker ook als je jong bent. En zeker als je zo aan het zoeken bent. En als je dan op het spoor bent gezet van Jezus, maar aarzelt, dan is het geweldig dat Hij zich omdraait naar je. Hij ziet je staan. Hij kent je. Dat blijkt later ook in de ontmoeting met Natanaël. We lazen dat ook. Die twijfelt tot en met aan deze Jezus uit Nazareth. Maar Jezus ziet hem. Had hem zelfs gezien nog voordat Filippus hem op het spoor van Jezus zette! Als Natanaël dat tot zich door laat dringen, is hij meteen verkocht. Jezus, de man uit dat onbetekende Nazareth blijkt bij nader inzien de Zoon van God, de Koning van Israël! Hij slaat er haast in door. Zo enthousiast geworden. Geraakt. Want Jezus had hem gezien.

Prachtig is dat! Te weten dat Jezus ons in het oog heeft. Weet waar wij tegenaan lopen. In het alledaagse leven. Waarin je probeert te geloven. Met dat aarzelende volgen. En dat Hij zich dan omdraait, je aankijkt, en vraagt: Wat zoek je?

Nou, we zoeken Jezus! Toch? Die twee leerlingen in elk geval wel. En daarom willen ze meer over hem te weten komen. 'Meester, waar verblijft U?'

Ja, wat wil jij, wat wilt u van Jezus? Ben je met die vraag vanmorgen naar de kerk gekomen? Dat lijkt me een goede vraag. Een vraag waar je misschien nog niet echt een antwoord op hebt. Waarom Jezus? Zeker voor jullie als jongeren kan dat een vraag zijn. Er zijn zoveel opties om te kiezen. En het leven gaat allemaal zo razendvlug. Zo snel dat je soms voor je idee nauwelijks tijd hebt om alles eens rustig op een rijtje te zetten. Mooi dat je er daarom bent vanmorgen. Juist in de kerk maken we daar tijd voor. Om na te denken over Jezus. En waarom Hij van de allergrootste betekenis is in ons leven. Of als Hij dat nog niet is, waarom Hij dat zou kunnen worden.

Als we in de kerk komen, dan staat er als het goed is iets voor ons op het spel. Dan komen we hier niet een stoelzitting verslijten door de jaren heen. Dan komen we met een doel. Om meer over Jezus te weten te komen. Waarom Hij van het grootste belang is. En wat het dan betekent als je hem gaat volgen.

Nou, dat is ook de kern van het IZB-Focustraject. Vandaag beginnen we aan een nieuwe fase daarin. En natuurlijk is dat geen doel op zich. Het doel is dat u, dat jij, dat wij allemaal komen tot ontmoetingen met Jezus. Daar begint het mee. Misschien komt het tot een eerste ontmoeting. Zelfs al is de stoelzitting onder je al aardig versleten, kan het best tot een eerste echte ontmoeting komen. Zou prachtig zijn! Misschien komt het tot een hernieuwde ontmoeting, nadat je hem lang uit het oog verloren bent. En die zoektocht naar Jezus die gaan we samen. Met kinderen, jongeren en ouderen. Met al onze verschillen, met al onze eigen aardigheden. Met Focus en de materialen en activiteiten als een dankbaar hulpmiddel. Voor gesprekken thuis, in de kerk, op kringen, tijdens een wandeling. Samen op zoek naar Jezus. Die het ons vraagt: wat zoeken jullie? En die vervolgens op onze tegenvraag een prachtig antwoord geeft. Waar woont u? Nou, zegt hij, kom maar kijken!

Prachtig! Kom maar kijken! Jezus nodigt ons uit. Hij reikt je figuurlijk de hand. Zet de deur voor je open. Hij heet je welkom bij hem thuis.

Ja, want dat is wat we zien gebeuren. De leerlingen gaan mee, en ze zien het. Met eigen ogen. Ze zien waar Hij ver-blijft, en ze blijven de rest van de dag bij hem. En niet alleen die ene dag. Ze volgen Jezus. Als leerlingen. En nee, in die tijd liep je geen college, zoals wij dat vandaag de dag doen. Je volgde niet een lesje, en dan weer naar huis. Nee, als je welkom was als leerling bij een rabbi, dan bleef je bij hem.

Broeders en zusters, dat lijkt me de essentie van Focus. Dat we als gemeente bij Jezus blijven. Maak je maar niet te druk over van alles en nog wat aan randzaken. Zonde van de tijd en de energie. Pak vanmorgen de kern, en laat die tot je doordringen. Focus gaat erover of jij, of u bij Jezus wilt blijven, als Hij je uitnodigt om te komen kijken.

Dat je niet weggaat! Niet denkt dat deze rabbi toch niet de man is die je hoopte dat Hij zijn zou. Dat je teleurgesteld raakt in hem. Ze zeiden zulke mooie dingen over hem. Lam van God. De Messias. Maar maakt Hij het wel waar? Ja, twijfels en vragen. Ze mogen hun plek hebben. Maar vanmorgen vraag ik aan jou, vraag ik aan u om niet weg te gaan. Niet af te haken. Integendeel. Ga mee op weg. Achter Jezus aan. Door zijn heilige Geest is de uitnodiging aan ons vandaag nog net zo werkelijk als toen voor die twee leerlingen. Hij nodigt je uit bij hem thuis. Op zijn privé-leerschool. Hij vraagt je bij hem te blijven. Het met hem te wagen. Niet om wat sfeer te proeven. Niet om alleen op zondagmorgen een soort

uitstapje te hebben voor een uur of anderhalf. Maar omdat Hij zelf het antwoord wil zijn op die vraag: wat zoeken jullie.

Natuurlijk wisten die leerlingen nog niet precies wat ze konden verwachten. En ze hebben zich later ongetwijfeld ook heus wel eens afgevraagd waar ze aan begonnen waren. Het Lam van God, Gods Zoon, de Koning van Israël. Jazeker. Maar het werd allemaal wel op een heel vreemde, en vaak heftige manier werkelijkheid. En zo zal het ons ook vergaan. Zo vergaat het ons ook. Het volgen van Jezus stelt je voor vragen. Maar de kern is: bij hem blijven. Niet weggaan. Hem blijven volgen. In het verhaal staat een opmerkelijk detail. Namelijk dat het twee uur voor zonsondergang was. Hoe weet de schrijver van het evangelie dat? Je zou haast denken dat hij er zelf bij was! Nou, dat denk ik ook. De ene leerling heet Andreas. Die vertelt z'n broer Simon Petrus over zijn ontmoeting met Jezus. Maar hoe heet de tweede leerling? Misschien was het Johannes zelf? Het zou mij niet verbazen. Hij weet het, jaren later, nog precies. Het was al aan het eind van de middag. Toen Jezus zich omdraaide, hen zag, en vroeg: Wat zoeken jullie? En toen ze zeiden: Waar logeert U?, dat Hij zei: Kom maar kijken.

Het lied dat we straks gaan zingen, zou zo het lied van Andreas en Johannes geweest kunnen zijn. En van Filippus en Nathanaël. En van velen anderen na hen. Vanmorgen mag het ons lied worden.

'U bent de God die roept, mijn hart en leven zoekt,
die mij gevonden heeft; het eeuwig leven geeft.'

Een lied dat we zingen, omdat er een tegenstem klinkt:

"k Heb jou gekozen, opgedragen om mijn weg te gaan.

In Mij blijvend vrucht te dragen, ga dan in mijn Naam.'

Amen.